

Мухтарам Омӯзгорону профессорон ва ҳамкорони гиномиқадри Донишгоҳи технологии Тоҷикистон!

Раёсати Донишгоҳи технологии Тоҷикистон ҷиҳати амалигардонии дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу Ваҳдат, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки зимни Паёми Президент ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22.12.2017 ва воҳӯри бо ҳайати профессорону омӯзгорон ва донишҷӯёни муассисаҳои олии касбӣ бахшида ба Рӯзи Дониш – 1 сентябри соли 2018 дар кушодашавии пайкараи Абуали ибн Соно дар назди бинои навсохташудаи Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон баён намуданд, иҷрои чорабинӣ ва супоришҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон дар раванди баланд бардоштани сатҳи сифати таълиму тарбия ва тайёр намудани мутахассисони рақобатпазир дар бозори озодаи меҳнат, баланд бардоштани ҳисси худшиносии миллӣ, ватандӯстӣ, ифтихори ватандорӣ ва дар рӯҳияи инсонпарварӣ тарбия намудани насли навраси кишвар тамоми маҳорат ва нерӯи зеҳнии ҳайати профессорону омӯзгорони донишгоҳро равона карда истодаанд.

Унсuri муҳимтарини Донишгоҳи технологии Тоҷикистон, ки ҳамаи ҷузъҳои захиравии боқимондат он, инчунин сатҳи пажӯҳиши илмӣ ва тайёр кардани мутахассисонро муайян мекунад, кадрҳои илмию педагогӣ (КИП) ба ҳисоб мераванд, ки қисми асосии онро ҳайати профессорону омӯзгорони (ҲПО) ташкил медиҳад. Хусусан, самаранокии фаъолияти донишгоҳ, қобилияти нерӯи кадрӣ ба худбарқарорсозӣ ва худинкишофдиҳӣ аз сифат ва миқдори иқтидори кадрӣ вобаста мебошад.

Нишон диҳандаҳои асосие, ки ҷанбаҳои миқдори ташаккул ва рушди иқтидори кадриро идора мекунад; инҳоянд:

чараҳои афзоиши шумораи умумии ҳайати профессорону омӯзгорони донишгоҳ;

дараҷаи таъминоти чараҳои таълим бо мӯзгорон аз рӯи ихтисосҳои асосӣ ва фанҳои таълимӣ;

таносуби омӯзгорони штатӣ ва ҳамкорон;

таносуби шумораи донишҷӯён ба як нафар омӯзгори штатӣ.

Раёсати ДТТ барои расидан ба мақсадҳои стратегии худ, сиёсати кадрӣ донишгоҳро дар соли 2018 дар пояи принципҳои асосии зерин фаъолияти худро ба роҳ мондааст:

мувофиқати интихоб ва ҷобаҷогузориҳои кадрҳо бо рисолат ва мақсадҳои донишгоҳ;

муҳайё кардани имкониятҳои баробар барои рушд ва истифодаи нерӯи меҳнатӣ ва касбии кормандони донишгоҳ;

риояи меъёрҳои қонунгузориҳои конституционӣ, меҳнатӣ ва иҷтимоӣ;

риояи меъёрҳои демократӣ ҳангоми интихоб ва таъин намудани кадрҳои роҳбарикунанда ва иҷроикунанда;

рушди салоҳияти касбии кормандони донишгоҳ;

раванди бефосила ва муттасили омодакунии кадрҳо ва захираи кадрҳо;

идомат ва таҷдиди кадрҳои донишгоҳ;

таъбиқи имкониятҳои серҳаракатии академии байналмилалӣ.

Бояд қайд намуд, ки раёсати донишгоҳ барои таъмини иқтисодии зехнии омӯзгорону кормандон фазои солим барқарор намуда, ҳавасмандкунонии омӯзгорони ҷавон ва унвонҷӯёнро барои дифои рисолаҳои илмӣ худ яке аз самтҳои афзалиятноки фаъолияти худ қарор додааст. Ин иқдоми саривақтии раёсати донишгоҳ имкон фаро овард, ки танҳо дар шаш моҳи соли 2018 9 нафар омӯзгорон рисолаи илмӣ дифо намуданд.

Чӣ тавре, ки аз ҷадвали 1 бармеояд иқтисодии зехнии кафедраҳои Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дар умум 43,0 фоизро ташкил менамояд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2017 4,1% зиёд мебошад..

Дар раванди барномаҳои автоматикунониҳои самтҳои фаъолияти донишгоҳ

Бо мақсади баланд бардоштани сифати таҳсилот дар соли 2018 дар ҷараёни таълим қабули санҷишҳои марҳилавӣ ва имтиҳони ниҳой тариқи тести компютерӣ ба роҳ монда шуд. Барномаи автоматикунонидашудаи тестӣ имконият дод, ки шаффофияти қабули санҷишҳо ва имтиҳонҳо таъмин карда шуда ба баланд бардоштани сифати таҳсил таъсири мусбат расонад. Барнома имконият медиҳад, ки омӯзгор чандин намуди тестҳоро

(то 8 намуд) ворид намояд ва аниқ баҳогузори дониши донишчӯро аз рӯи фанҳои алоҳида таъмин намояд.

Дар соли 2018 автоматикунонии равандҳои идоракунии донишгоҳ дар доираи платформаи ягонаи электроии донишгоҳ идома дода шуда як қатор корҳо ба анҷом расонида шуданд:

татбиқи модулиҳои идоракунии санҷишҳои тестӣ ва сессияи имтиҳонии платформаи электроии донишгоҳ (**доменҳои локалии lms.tut.tj ва is.tut.tj**);

ташкили курсҳои кӯтоҳмуддат барои ҳайати омӯзгорону профессорони донишгоҳ оид ба истифодабарии модулиҳои идоракунии санҷишҳои тестӣ ва сессияи имтиҳонии платформаи электроии донишгоҳ (**2 маротиба**);

таҳияи барномаи автоматикунонии истифодабарии фонди аудитори донишгоҳ ва таҳияи ҷадвали дарсҳо;

мукамалкардонии системаи назорати видеои донишгоҳ ;

гузаронидани хати барқи автономӣ барои системаҳои назорати видеоӣ ва шабакаҳои локалии донишгоҳ ;

азнавсозии шабака дар як қисм синфхонаҳо дар доираи татбиқи модулиҳои идоракунии санҷишҳои тестӣ ва сессияи имтиҳонии платформаи электроии донишгоҳ;

Таҳлили сессияи зимистона ва тобистона тайи чор соли охир

Раёсати ДТТ баланд бардоштани сатҳи сифати таҳсилотро ба яке аз масъалаҳои афзалиятноки фаъолияти донишгоҳ муайян кардааст.

Афзалиятнокии муаммои мазкур дар баромадҳо ва дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо таъкид гардидааст.

Чи тавре, ки аз ҳисоботҳои ҷамбастии сессияи асосии нимсолаи якуми чор соли охир нишон медиҳад дар ин самт ДТТ нишондодҳои мусбатро ба даст овардааст. Агар соли 2015 марҳилаи асосиро 54,4% донишчӯён бомуваффақият ҷамбаст намуда бошанд, пас ин нишондод дар соли 2018 74,9 %-ро ташкил дод, ки 20,5% ба боло рафтааст. Агар ин нишондодро бо назардошти триместр таҳлил намоем чунин натиҷа ба даст оварда шудааст. Агар дараҷаи дарсазхудкунии донишчӯён дар сессияи зимистона 82%-ро ташкил карда бошад, пас ин нишондод дар соли ҳисоботи 98,4%-ро ташкил медиҳад, ки 16,4% зиёд мебошад. Гарчанде дараҷаи дарсазхудкуни тамоюли мусбат

нишон диҳад, аммо нишондиҳандаи сифати 25% ба 16, 2% коҳиш ёфтааст, ки ин пеш аз ҳама аз сатҳи дониши донишҷӯёни ба донишгоҳ дохилгардида вобастаги дорад.

Айнан ҳамин гуна тамоюл дар сессияи тобистонаи имтиҳони ба чашм мерасад. Дараҷаи дарсазхудкунӣ дар соли 2015 86,4%-ро ташкил карда бошад. Пас ин нишондод дар соли қорӣ 98,7%-ро ташкил дод, ки 13,3% боло рафтааст.

Агар теъдоди донишҷӯёни бо баҳои хубу аъло таҳсилкунандаро муқоиса намоем маълум мегардад, ки сессияи имтиҳонии нимсолаи якумро 665 нафар ҷамбаст карда бошанд, пас ин нишондод дар сессияи имтиҳонии нимсолаи дуюм 537 нафарро ташкил медиҳад. Нишондиҳандаи сифатии балантарин дар факултети телекоммуникатсия ва таъҳсилоти касбӣ мушоҳида карда мешавад. Зиеда аз 28%-и донишҷӯёни факултет бо баҳои хубу аъло таҳсил менамоянд. Нишондодаи пасттарин бошад дар факултети муштараки тоҷикӣ-украинӣ дида мешавад -6,4%.

Яке аз нишондиҳандаи муҳими донишгоҳ, албатта теъдоди мутахассисони ба бозори озода меҳнат ҷавобгӯ тайёркардаи донишгоҳ мебошад. Дар ин раванд ДТТ тайи қор соли охир ба соҳаҳои калидии иқтисоди кишвар зиеда аз 4000 нафар мутахассисонро тайёр кардааст. Дар ин давра 157 нафар донишҷӯён донишгоҳро бо дипломи аъло хатм намуданд. Агар ин нишондод соли 2016 3,1%-ро ташкил дода бошад, пас дар соли 2018 ин нишондод 5,2%-ро ташкил дод.

Раёсати ДТТ ба яке аз омилҳои муҳими баланд бардоштани сифати таҳсилот таъмин намудани ҷараёни таълим бо маводҳои таълимию-методиро вазифаи муҳим арзёби карда, дар ин самт низ дар соли 2018 ба натиҷаҳои назаррас соҳиб гаштааст. Дар соли ҳисоботи аз қониби профессорону омӯзгорони ДТТ 4 китоби дарсӣ, 28 дастури таълимӣ ва зиеда аз 75 дастурҳои методиро таҳия намуда аз ҷоп бароварда шудааст.

Ба ҳамагон маълум аст, ки сифати таълиму тарбия дар донишгоҳ пеш аз ҳама аз нуруи илмии омӯзгорон вобастагии зич дорад ва ин маъаларо низ раёсати ДТТ яке аз самтҳои калидии фаъолияти стратегияи худ касб кардааст. Бояд зикр намуд, ки дар ин самт низ натиҷагириҳо қобили қайд мебошад. Дар соли 2018 аз қониби профессорону омӯзгорон зиеда аз 289 мақолаҳои илми аз ҷоп бароварда шудааст. Дар ин самт дастовардҳои факултетҳои технологияҳои иттилотии соҳавӣ ва менечменти

байналмилалӣ ва инвеститсионӣ боиси дастгирист. Танҳо дар факултети технологияҳои иттилотии соҳавӣ зиёда аз 87 мақолаҳои илмӣ ба чоп расонида шудааст, ки аз онҳо 41 мақола дар маҷаллаҳои бонуфузи дар ҚОА бақайд гирифташуда аз чоп бароварда шудааст.

Бояд қайд намуд, ки дар соли чорӣ раёсати ДТТ ба мазмун ва мундариҷаи барномаҳои таълимӣ аҳамияти махсус дода танҳо дар чор моҳи соли 2018 зиёда аз 476 силлабусҳои фанниро аз талабот ва диди нав таҳия намуда барои раванди таълим онҳоро тасдиқ кардааст.

Баланд бардоштани дараҷаи касбияти ҳайати омӯзгорони ДТТ яке аз самтҳои муҳими баланд бардоштани сифати талим буда дар ин раванд раёсати донишгоҳ аз имкониятҳои дохиливу беруна хеле самаранок истифода бурда дар соли ҳисоботи зиёда аз 85 нафар омӯзгорон аз такмили ихтисос гузашта соҳиби сертификатҳо гаштанд.

ДАР САМТИ ИЛМ ВА ИННОВАТСИЯ

Бояд қайд намуд, ки раёсати донишгоҳ барои таъмини иқтидори зеҳнии омӯзгорону кормандон фазои солим барқарор намуда, ҳавасмандкунонии омӯзгорони ҷавон ва унвонҷӯёнро барои дифои рисолаҳои илмии худ яке аз самтҳои афзалиятноки фаълити худ қарор додааст.

Бори аввал дар таърихи ДТТ бо фармоиши ҚОА назди Президенти ҶТ аз 29 январи соли 2018 таҳти №6 дар назди ДТТ Шӯрои диссертатсионии БД.ҚОА – 039 таъсис дода шуд.

Санай 18 сентябри соли 2018 дар Шӯрои диссертатсионии зикршуда 2-нафар унвонҷӯ Абдуллоева М. аз рӯи ихтисоси 05.18.01 - Технологияи коркард, ииғодорӣ ва коркарди хӯшагиҳо, лӯбиёгиҳо, маҳсулоти ғалладона, мевагию полезӣ ва ангурпарварӣ ва Холов Ш. Ё. аз рӯи 05.18.12 - Равандҳо ва дастгоҳҳои истеҳсоли хӯроқворӣ ҳимоя кардаанд ва ҳуҷҷатҳои онҳо барои ташхис ба ҚОА назди Президенти ҶТ ирсол карда шуданд.

Санай 25 декабри соли 2018 бошад, дар назди Шӯро ҳимояи пешаздифои рисолаҳои номзадии унвонҷӯён Тураева Г. ва Сафаралиев М.Д. баргузор гардид.

Ин икдоми саривактии раёсати донишгоҳ имкон фаро овард, ки дар соли 2017 9 нафар омӯзгорон рисолаи илмӣ дифо намуданд, як нафари онҳо рисолаи докторӣ ва ду нафар рисолаи номзадӣ мебошад.

Олимону омӯзгорони донишгоҳ дар самти иҷрои корҳои илмӣ ба як қатор натиҷаҳои назаррас ноил гардиданд. Аз ҷумла, дар соли 2018 соҳиби 7 патенти ихтироот ва 3 санади татбиқӣ гардиданд. Аз тарафи омӯзгорон 8 монография ба чоп расонида шуд. Ҳоло бошад дар донишгоҳ ҳамагӣ 2 мавзӯи буҷавии фармоиши мавриди иҷро қарор дорад ва ин нокифоя аст. Олимону омӯзгорони кафедраҳо зарур аст, ки оид ба масъалаҳои муосири илму техника ва технология лоиҳаҳо барои соҳиб шудан ба мавзӯҳои буҷавии фармоишӣ таҳия ва пешниҳод намоянд.

Соли дуум аст, ки дар ДТТ ҳар сола ду маротиба озмуни “Ихтирокори ҷавон ва лоиҳаҳои инноватсионӣ” баргузор мегардад. Натиҷаи озмунҳо нишон дод, ки олимони ҷавон ва донишҷӯёни донишгоҳ дар ихтирокорӣ навъоварӣ хеле фаъол мебошанд. Донишҷӯён ва кормандони ДТТ дар соли 2018 дар Озмун – фестивали ҷумҳуриявии «Навоварон ва ихтирокори ҷавон» таҳти унвони “Ҷавонон ва созандагони Ватан” иштирок варзида сазовори ҷойҳои намоён гардиданд. Донишҷӯён **Алимардонов Шарифҷон** ва **Азиззода Насим** бо дипломи иштирокчи дар озмун-фестивали ҷумҳуриявии “Навоварон ва ихтироқкори навраш ва ҷавон” таҳти унвони “Ҷавонон ва созандагони Ватан” сарфароз гардиданд.

Донишҷӯи курси 2-юми факултети телекоммуникатсия ва таълимоти касбӣ **Алиев Рустам** ғолиби Озмуни «Навоварон ва ихтироқкори ҷавон» таҳти унвони “Взгляд на будущее” соҳиби медали тиллои Ташкилоти патентии Авруосиёгӣ гардид.

Донишҷӯи курси 4-уми гуруҳи 1-25010410 А1 **Рачабов Парвиз** дар озмуни ҷумҳуриявии “Таҳияи беҳтарин нақшаи тиҷоратии соҳибкорӣ” вобаста ба имкониятҳои сайёҳии Тоҷикистон бахшида ба “Соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ” сазовори ҷойи дуум гардид.

Яке аз самтҳои асосии донишгоҳ ғанӣ гардони фондҳои китбохонаи донишгоҳ бо адабиёти таълимию илмӣ мебошад. Дар соли 2018 зиёда аз 8100 адад китобҳои илми таълимӣ, пеш аз

ҳама барои равияҳои техникую технологӣ харидорӣ карда шуданд.

Боиси хушнудист, ки Китобхонаи илмии Донишгоҳи технологии Тоҷикистон миёни тамоми мактабҳои олиии мамлакат ҳамчун ғолиби номинатсияи «**Китобхонаҳои вазорату, ташкилоту корхонаҳо**» дар доираи баргузориҳои Озмуни ҷумҳуриявии китобхонаҳо таҳти унвони «**Чароғи ҳидоят**» доништа шуда, бо **дипломи дарачаи 1 – ум** сазовор доништа шуд.

Таҳким бахшидани базаи моддию техникий донишгоҳ яке аз омилҳои асосии баланд бардоштани сифати таҳсилот ва вусъат бахшидан ба корҳои илмию татқиқотӣ мебошад. Дар соли 2018 якҷанд марказҳои озмоишгоҳҳо сохта ба истифода дода шуданд. Аз ҷумла, моҳи январӣ соли 2018 Маркази муштараки Тоҷикистону Кореяи Ҷанубӣ оид ба ТИК мавриди истифода қарор дода шуд. Бо таҷҳизотҳои муосири компютерӣ муҷаххас гардидани маркази мазкур ва ҷалби омӯзгор аз Кореяи Ҷанубӣ барои дар сатҳи сифатан баланд омӯзонидани дарсҳои барномасозӣ замина гузошт.

Ҷиҳати иҷрои супориши Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи 25.10.2017 таҳти рақами №10 оид ба омода намудани ошпазҳо ва пешхизматҳои касбӣ бо ҷалби мутахассис аз хориҷи кишвар донишгоҳ корро дар ду самт ба роҳ монд: азнавсозии озмоишгоҳҳои тайёр намудани хӯрокҳои гуногун ва ҷалби мутахассис аз хориҷи кишвар.

Барои ташкили озмоишгоҳи тайёр намудани хӯрокҳои миллӣ ва Аврупоӣ донишгоҳ ба маблағи зиёда аз 133 000 сомонӣ таҷҳизотро харидорӣ ва насб намуд, ки дар натиҷа имконияти омӯзонидани кормандон ва донишҷӯён ба тайёр намудани таомҳои халқҳои ҷаҳон пайдо шуд.

Барои ташкили курси тайёр намудани хӯрокҳои халқҳои ҷаҳон мутахассиси ташкилоти олмонии **SES Георг Мэдинг (Олмон)** ҷалб карда шуд. Тайи рӯзҳои 13 апрел - 5 майи соли 2018 аз рӯи барномаи таҳияшуда, дар ҳаҷми 64 соат 8 нафар омӯзгорону кормандон ва 12 нафар донишҷӯёни факултети муҳандисӣ -технологӣ ба курси тайёр намудани хӯрокҳои халқҳои ҷаҳон таҳти роҳбарии мутахассисси байналмилалӣ Георг Мэдинг ҷалб карда шуданд

Рӯзи 13 апрели соли 2018 Маркази ҳунарҳои мардумӣ дар ДТТ расман кушода шуд, ки он аз ду озмоишгоҳ - озмоишгоҳи нақшбандӣ дар чӯб ва табақчаҳо ва озмоишгоҳи дӯхтани либосҳо ва маҳсулоти армуғонӣ аз атласу адрас, инчунин зардӯзӣ иборат мебошанд, ки маблағи азхудкарда шудаи он 186000 сомони ро ташкил дод.

Рӯзи 13 апрели соли 2018 Маркази рушди инноватсионии ҷавонон кушода шуд, ки мақсади асосии он барои таҳияи лоиҳаҳои инноватсионии донишҷӯён шароит фароҳам овардан ва муосидат намудан ба ташаккули рушди касбии онҳо ҳамчун **СТАРТ ТАП** мебошад. Марказ бо 5 адад компютер, 2 адад плашет, 2 адад сканер, 4 адад воситаи идораи фосолавӣ ва 4 адад проектор муҷаҳҳаз гардонида шудааст. Маблағи азхудкарда шудаи лоиҳа 170000 сомони ро ташкил дод.

Рӯзи 13 апрели соли 2018 озмоишгоҳи Микробиология таъсис дода шуд, ки бо таҷҳизоти барои Ҷумҳурии Тоҷикистон муосир таҷҳизоҳонида шудааст. Озмоишгоҳи мазкур имконият медиҳад, ки сифати маҳсулот аз ҷиҳати микробиологӣ дар сатҳи баланди илмӣ баҳогузори карда шуда барои донишҷӯёни равияи технологияи маҳсулоти хӯрока имконияти шинос шудан бо усулҳои муосири ташхис ва баҳодиҳии сифати маҳсулот шароит фароҳам меоварад.

Дар парки технологияи «Фановар» аз ҳисоби «Ташкилоти ҳамкориҳои байналмилалии Олмон» - GIZ дар асоси лоиҳаи «Барномаи минтақавии таҳсилоти касбӣ дар Осиёи Марказӣ» дар таърихи 22 октябри соли 2018 хатти технологияи коркарди маҳсулотҳои гуштӣ, истеҳсоли ҳасиб ва ҳасибчаҳо васлу насб карда шуд. Хатти технологияи коркарди маҳсулотҳои гуштӣ аз 16 номгӯи таҷҳизоту дастгоҳ иборат буда, маблағи он 353518 (Сесаду панҷоҳусе ҳазору панҷсаду ҳаждаҳ) сомони ро ташкил медиҳад.

Аз 22 то 26 октябри соли 2018 дар парки технологияи «Фановар» аз тарафи мутахассиси байналмилалӣ, доктор **Волфганг Луц**, бо ҳамроҳи мутахассис аз Ҷумҳурии Қирғизистон, барои омӯзгорон ва донишҷӯёни факултаи «Муҳандисӣ-технологӣ» семинари омӯзишӣ гузаронида шуд ва иштирокчиён дорои сертификат аз самти «Технологияи истеҳсоли маҳсулоти гуштӣ» гаштанд.

Тобистони соли 2018 бинои таълимии 8-ӯм пурра таъмир ва азнавсозӣ карда шуда 6 синфхонаи компютерӣ таъсис дода шуданд. Дар натиҷа намуди зоҳирӣ ва дохилии бинои таълимӣ ба талаботи мемории муосир мувофиқ гардонида шуда, шароити таълим беҳтар карда шуд.

Барои донишҷуёне, ки дар хобгоҳи ДТТ зиндагӣ менамоянд, як маркази хӯрокпазӣ бо 16 ҷой барои хӯрокпазӣ ва ду адад тафдон барои нонпазӣ сохта ва ба истифода дода шуд. Инчунин, дар хобгоҳ 4 хонаи фарҳангӣ бо мебел ва телевизорҳо мучахҳас ташкил карда шуданд.

Донишгоҳ дар соли 2018 ду монитори андозаҳои 4м х 6м ва 2м х 3м-ро харидорӣ намуда, як монитори 2м х 3м –ро дар толори Шӯрои олимони ДТТ ва як монитори калони андозаи 4м х 6м–ро дар толори маҷлисгоҳ васл намуд. Дар доираи сафари расмии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Ҷумҳурии Узбекистон рӯзи 17 августи соли 2018 дар шаҳри Тошканд аз тарафи кормандони ДТТ гӯшаи Маркази мониторингии раванди истеҳсолоти корхонаҳо, ки иборат аз як монитори андозаи 6м х 4м, 4 компютерҳои назоратӣ иборат буд, ташкил намуд. Ташкили чунин марказ таҷрибаи аввал буда, аз тарафи сарони ҳар ду кишвар баҳои баланд гирифт.

Дар доираи фаъолияти Маркази Тоҷикистону Кореяи Ҷанубӣ моҳи июни соли 2018 курси бозомӯзии касби оид ба сохтани Web – сайтҳо бо ҷалби мутахассис аз Кореяи Ҷанубӣ ташкил кардид, ки ба баланд бардоштани касбияти кормандон ва донишҷуён равона карда шуд. Дар ин курси бозомӯзӣ омузгорону донишҷуёни ДТТ иштирок намуда донишу маҳрати касбии худро оид ба Web – барномасозӣ сайқал доданд.

Бо мақсади бо талаботи бозори меҳнат шинос намдани донишҷуён Маркази рушди касбият ва инноватсия ҳамкориҳоро бо корхонаю ширкатҳо ва бонкҳо васеъ намуд. Аз ҷумла вохӯрӣ ва ярмаркаи ҷойҳои кории ҳолӣ аз тарафи ТАҚХ “Ҳумо” баргузор гардид. Мақсади асосии баргузори ин чорабинӣ ҳамоҳангсозии талаботҳои касбии корфаромён бо барномаҳои таълимӣ мебошад. Инчунин дар рафти чорабинии мазкур байни хатмкунандагони ихтисосҳои иқтисодии донишгоҳ озмуни ишғоли вазифаҳо баргузор гардид.

ДАР САМТИ ФАЪОЛИЯТИ БАЙНАЛМИЛЛАЛӢ

Фаъолияти байналмилалӣи худро Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дар партави дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва тибқи ҳуҷҷатҳои аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон имзо гардида, дар бобати рушди ҳамкориҳои судманди соҳаи маориф ба роҳ монда, ба як қатор дастовардҳо ноил гардидааст.

Фаъолияти байналмилалӣи ДТТ дар соли 2018 вусъат ёфт. Дар масъалаи бастанӣ шартномаҳои нав бо муассисаҳои таҳсилоти олии ва ташкилотҳои байналхалқӣ донишгоҳ бо 12 донишгоҳҳои хориҷа созишномаҳо ба имзо расонидааст. Аз ҷумла: Донишкадаи муҳандисӣ-технологии Намангон, Узбекистон, Донишкадаи муҳандисӣ-технологии Бухоро, Узбекистон, Донишкадаи химиявӣ-технологии ш.Тошкент, Донишгоҳи давлатии аграрии Тошкент, Донишгоҳи иноватсионӣ гуманитарии Тараз, Қазоқистон, Донишгоҳи давлатии Мордовия ба номи Огарёв, ФР, Донишгоҳи аграрии Словакия дар ш. Нитра, Донишгоҳи федералии арктикии Шимолӣ, ш. Архангелск, ФР, Донишгоҳи технологии Люблин, Лаҳистон, Донишгоҳи давлатии техникийи Новосибирск, ФР, Донишгоҳи Жан Моне, Франсия, Донишгоҳи Лакуи́лла, Италия .

Инчунин, дар доираи барномаи таҳсилотии Иттиҳоди Аврупо Эрасмус + К-1”Мубодилаи академии донишҷуён ва устодон” бо 7 донишгоҳи Иттиҳоди Аврупо дар соли 2018 созишномаҳои ҳамкориро ба роҳ монда аст. Донишгоҳи технологии Силесия, Лаҳистон, Донишгоҳи Лас Палмас де Гран Канария, Испания, Донишгоҳи техникийи Рига, Латвия , Донишгоҳи техникийи Вилнюс, Литва, Донишгоҳи техникийи Карадениз, ш. Трабзон, Туркия , Донишгоҳи Аҳи Эвран, ш. Кирсехир, Туркия, Донишгоҳи Беут оид ба фанҳои дақиқ, Берлин, ЧФ Олмон

Лозим ба ёдоварист, ки дар соли 2018 раёсати донишгоҳ 6 лоиҳаи байналмилалиро таҳия намуда, барои озмуни Барномаи Эрасмус+ КА2 – «Тақвият бахшидани иқтидор дар

таҳсилоти олий» пешниҳод кард, ки лоиҳаи - Modernization of Higher Education in Central Asia Through New Technologies/HiEdTec аз тарафи ин Барнома дастгири ёфта тайи се соли оянда татбиқ мешавад.

Дар соли равон ба имзо расонидани ҳуҷҷатҳои зарурӣ ҳам дар Вазоратҳои дахлдор ва ҳам дар Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати таъсиси факултети муштаракӣ Донишгоҳи давлатии Полоски Белоруссия ва Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон низ дастоварди нав ба шумор меравад.

Дар натиҷаи ҳамкориҳои тарафайн ва иштироқи фаъолонаи ДТТ дар лоиҳаҳои грантии байналмилалӣ, аз ҷумлаи лоиҳаҳои Барномаи Эрасмус+ Иттиҳоди Аврупо, лоиҳаи «Маълумоти касбӣ ва тақмили ихтисос дар Осиёи Марказӣ»-и Ҷамъияти ҳамкориҳои байналмилалии Олмон (GIZ) ва дигар барномаҳои грантӣ 39 нафар кормандон ва омӯзгорони донишгоҳ ва 8 нафар донишҷӯён имконият пайдо карданд, то ки дар як қатор семинару тренингиҳо, курсҳои бозомӯзӣ, таҷрибомузӣ ва конференсияҳои байналмилалӣ иштирок намуда, соҳиби сертификатҳои байналмилалӣ гарданд. Дар ин муҳлат ба Донишгоҳ 34 нафар олимони ва мутахассисони хориҷии соҳаи гуногун ҷиҳати ҳамкориҳои тарафайни ташриф оварда, лексия, машғулиятҳои амалӣ ва мастер-класҳо гузарониданд.

Дар соли 2018 бошад 1 нафар аспиранти PhD (Самадов) аз рӯи лоиҳаи байналмилалӣ ба Донишгоҳи техникийи Рига ва 18 нафар хатмкардагон ба магистратура аз рӯи равияҳои технологияҳои информатсионӣ, техникӣ ва саноати хӯрока барои таҳсил ба ФР фиристонида шуд.

ДАР БАХШИ ДАСТГИРИҲОИ ИҶТИМОӢ:

1) Дастгирии донишҷӯён

1. Бо дастгирӣ аз сиёсати давлату Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, бахшида ба ҷашни Истиклолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба 21-нафар, бахшида ба рӯзҳои Конститутсияи Тоҷикистон, Президенти кишвар, 25 солагии Иҷлосияи XVI-уми Шӯрои олии Тоҷикистон, Парчами миллӣ ва инчунин, рӯзи маъбон ба 28-нафар инчунин, бахшида ба таҷлили Наврузи байналмилалӣ ба 23-нафар донишҷӯёни ятиму маъҷуб дар ҳаҷми 300 сомонӣ дар маҷмӯъ ба миқдори 21600 (бисту як ҳазору шашсад) сомонӣ кӯмаки якдафина расонида шуд.

2. Дар асоси мактубҳои Вазорату идораҳои дахлдор ва аризаҳои муроҷиати ба 38-нафар донишҷӯён аз оилаҳои камбизоат ва маҳрум аз падар ва ё модар дар ҳаҷми аз 300-500 сомони, ба миқдори 11800 (ёздаҳ ҳазору ҳаштсад) сомони кӯмакпулӣ ҷудо гардид. Инчунин, бо назардошти вазъи иҷтимоӣ-иқтисодии оилавӣ ба 15-нафар донишҷӯён имтиёзҳои шартномавии озод намудан аз маблағи нимсолаи таҳсил бо маблағи 34340 сомони муқаррар гардида, 1-нафар донишҷӯ аз курси дуюм бинобар яtimi кулл буданаш ба гурӯҳи ройгон интиқол гардидааст, ки маблағи умумии имтиёзҳо 59940 (панҷоҳу нӯҳ ҳазору нӯҳсаду чил) сомонро ташкил медиҳад.

3. Ҳамчунин, дар арафаи ҷашни Наврӯз дар ҳаҷми 1500 (як ҳазору панҷсад) сомони (барои харидории орд, макарон, шакар, равған, биринҷ, лӯбиё ва мош) ва ҳамчун ёрии башардӯстона аз анбори Донишгоҳ зарфҳои ошхона аз қабилӣ 120-дона стакон, 100 дона пиёла ва 50-дона қошукча бо маблағи 279 сомони ба Мактаб-интернати ҷумҳуриявӣ барои кӯдакони ятим ва бепарастори ноҳияи Шамсиддин Шохин расонида шуд.

2) Дастгирии кормандони донишгоҳ

1. Раёсати Донишгоҳ бахшида ба муносибати ҷашни Истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба 471-нафар дар ҳаҷми 300 сомони, дар арафаи ҷашни Рӯзи модарон ба 26-нафар занон-кормандони собиқадори меҳнати Донишгоҳ мукофотпулӣ дар ҳаҷми 200 сомони ва бахшида ба иди байналмилалии Наврӯз ба 486-нафар кормандони маъмурӣ ва ҳайати профессорону омӯзгорони донишгоҳ мукофотпулӣ дар ҳаҷми 300 сомони бо маблағи умумии 357536 (сесаду панҷоҳу ҳафт ҳазору панҷсаду сию шаш) сомони ҷудо намуд.

2. Дар соли 2017 ба 13-нафар кормандону устодони Донишгоҳ барои табобат ва истироҳат дар осоишгоҳҳои ҷумҳурии роҳат дода шуд, ки маблағи умумии он 14748 сомониро ташкил медиҳад. Дар соли 2018 бо маблағи умумии 3000 сомони 2-нафар кормандон роҳат гирифта, ният аст 20-нафар кормандон бо маблағи 32000 сомони бо роҳатҳо таъмин гарданд.

3. Инчунин, вобаста ба вазъи молиявӣ-иҷтимоии оилавӣ дар соли хониши 2017-2018 ба 105-нафар кормандон кӯмакпулӣҳои якҷақтаина бо маблағи умумии 43956 (чилу се ҳазору нӯҳсаду панҷоҳу шаш) сомони ҷудо гардидааст.

2.ФАЪОЛИЯТИ ДТТ ДАР РАВАНДИ КОРҶОИ ТАРБИЯВӢ

Дар давраи ҳисоботӣ фаъолияти тарбиявӣ ва тарғиботи Раёсат ва ҳайати устодону профессорони Донишгоҳ ба иҷрои вазифаҳои аввалиндараҷа дар раванди иҷрои дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки дар Паёми ҳамасола ва зимни суҳанронӣ ба ифтихори Рӯзи дониш, дарси сулҳ ва кушодани ҳайкали Абуалӣ Ибни Сино дар Донишгоҳи давлатии тиббӣ ба номи Абуалӣ ибни Сино (1 сентябри соли 2018) баён намуданд, татбиқи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ, алаҳхусус “Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон”, Қонуни ҚТ “Дар бораи масъулияти падару модар дар таълим ва тарбияи фарзанд”, “Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим дар ҚТ”, дастур ва тавсияҳои Вазорати саноат ва технологияи нави ҚТ, Вазорати маориф ва илми ҚТ дар ҷодаи тарбия намудани мутахассисони замони нав барои хоҷагии халқи кишвар тибқи технологияи кредитӣ, равона шуда буд.

Дар донишгоҳ **4310** донишҷу дар 211 гуруҳҳои академии аз курси 1 то 4 дар шӯбаи рӯзона таҳсил менамоянд, ки дар 175 гуруҳҳои курсҳои 1-3 кураторон таъин шудаанд. Масъалаҳои тарбиявии курсҳои чоруми факултетҳоро муовинони декан оид ба тарбия назорат мебаранд.

Дар соли 2018 аз ҷониби масъулони корҳои тарбиявии донишгоҳ тибқи нақшаи кории тасдиқгардида як қатор корҳо ба анҷом расонида шудааст:

1. беш аз бо **250** волидайн суҳбатҳо ташкил карда шудааст.
2. бо кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, бо кормандони Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, судяҳои шаҳри Душанбе ва ноҳияи Фирдавсӣ, кормандони мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе **8** маротиба вохуриҳо ташкил карда шудааст.

1. **5 маротиба** конференсия ва семинарҳо дар мавзӯҳои гуногун, аз ҷумла:

“Терроризм, даҳшатафканӣ ва ифротгароӣ”, “Ваҳдати миллӣ ва ифтихори ватандорӣ” бо донишҷуёни дар хобгоҳ истиқоматкунанда;

“Конститутсия бахтномаи миллат”, “Рушди ҳунармандӣ дар оила”, “Истиқлолият ва ҷавонон” ташкил ва гузаронида шуд.

3. Дар асоси нақшаи чорабинӣ дар хобгоҳи донишгоҳ ҷиҳати тарғиби ҳислатҳои шоиставу дунявии давлат ва дарёфти роҳҳои судманди пешгирии омилҳои бегонагароӣ ва хурофотпарастӣ суҳбату вохӯриҳо гузаронида шудаанд. Дар хобгоҳ **4 чорабиниҳои фарҳангӣ, 8 рейдҳои экологӣ, 12 вохӯрӣ** гузаронида шуд. **Мутаасифона, аз 175 куратори гуруҳ Ҷамаги 43 нафар куратор дар давоми сол ба хобгоҳи донишҷуён ташриф омада, аз аҳвол ва шароити зисту маиши донишҷуёнашон хабардор гаштанд.** Донишҷуёни дар хобгоҳ истиқоматкунанда бисёр ғаъол буда ба роҳбаладиву дастгирии устодонашон ниёз доранд.

4. Дар давоми сол **11 намуд озмунҳо** ташкил ва гузаронида шуд, ки аксари онҳо дар шабакаҳои телевизионӣ ва сайти донишгоҳ инъикос гардиданд.

5. **Ҷамарӯза гуруҳҳои корӣ барои нигоҳ доштани тартиботи дохилидонишгоҳӣ ва риояи сару либоси тавсиявӣ рейдҳо мегузаронанд,** ки натиҷаи хубе дода вайронкунандагони тартиботи дохилӣ ба маротиб кам шуданд.

6. Дар соли 2018 – Соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ масъулони корҳои тарбиявӣ дар зиёда аз **90 чорабиниҳои сатҳи ҷумҳуриявӣ, шаҳрӣ, ноҳиявӣ** ва вазоратҳо раванди тарғим ва иштироки донишҷуёнро назорат ва роҳбарӣ намудаанд.

300 - нафар донишҷуён ва 20 нафар гулдухтарони донишгоҳ дар чорабиниҳои сатҳи шаҳрӣ, аз ҷумла дар барпо намудани ҷашни 27 солагии Истиқлолияти ҶТ дар муассисаи давлатии “Наврӯзгоҳ” ғаъолона иштирок намуда, дар бошукуҳ гузаронидани чорабинӣ саҳми сазовор гузоштанд.

7. Рӯзҳои аввали соли таҳсили 2018-2019 департаменти корҳои тарбиявӣ бо донишҷуёни курсҳои якуми факултетҳо 8

вохуриҳо ташкил намуданд. Дар раванди суҳбат ба якчанд масъалаҳои муҳим диққати махсус дода шуд, аз ҷумла, риояи қатъии тартиботи дохилидонишгоҳӣ, риояи либосҳои тавсиявӣ, ҳозир нашудани донишҷӯён ба донишгоҳ бо мошини шахсӣ, истифода набурдани телефонҳои мобилӣ дар раванди дарс ва риояи тартибу интизом ва одоби салому муошират.

8. Инчунин, бо занон ва донишҷудухтарони донишгоҳ дар давоми соли ҳисоботӣ 10 вохуриҳо оиди сару либоси тавсиявӣ, одобу рафтор гузаронида шуд.
9. Соли чорӣ бо ташаббуси Кумитаи ҷавонон ва варзиши ҶТ дар ДТТ чорабинӣ зери унвони “Дар меҳмони ректор” баргузор гардид, ки дар он зиёда аз 100 нафар донишҷӯён аз тамоми мактабҳои олии манотиқи кишвар иштирок намуданд.
10. **24 мусобиқаҳои варзишӣ** аз намудҳои волейболи занона ва мардона, баскетбол, футболҳои хурд ва ғайраҳо гузаронида шуданд.
11. Тибқи супориши Ҳукумати ҶТ чиҳати дар сатҳи олий ҷашн гирифтани 30 солагии Истиқлолияти ҶТ дар донишгоҳ рузҳои истироҳатӣ шанбегӣ ва якшанбегӣҳо ташкил карда шуда истодаанд.
12. Бо мақсади татбиқ намудани дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, дастуру супоришҳои Роҳбари Дастгоҳи Иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд”, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон”, Соли рушди сайёҳӣ ва хунариҳои мардумӣ эълон гардидани соли 2018, Даҳсолаи байналмилалӣ амал “Об барои рушди устувор, 2018-2028”, истиқболи сазовори 27-умин солгарди Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин баланд бардоштани ҳисси ватандӯстӣ, ифтихори миллӣ, тарғиби фарҳанги бойи аҷдодӣ ва арҷгузорӣ ба он тавассути тарғибу ташвиқи воситаҳои

ахбори умум шуъбаи тарғиботию фарҳангии донишгоҳ, ки аз сохторҳои зерин: Ансамбли “Зухал”, ҳафтаномаи “Фановар”, ТВ “Маърифат” иборат аст, фаъолияти худро аз давраи ҳисоботи то имрӯз дар асоси гуфтаҳои боло ба роҳ монда, дар маҷмӯъ 30 адад чорабиниҳои фарҳангии маърифатиро доир намудааст.

Инчунин, барои дар сатҳи баланд ба роҳ мондани корҳои тарғиботию ташвиқоти дар бобати ҷалби бештари хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва литсейю гимназияҳо ба донишгоҳ нахуст рӯйхати гурӯҳҳои тарғиботиро дар тамоми шаҳру ноҳияҳо тартиб дода, шахсони масъуло вобаста намуд.

Аз санаи 1-уми феврал то 10-уми феввали соли 2018 бо фармони ректори донишгоҳ омӯзгорон ва кормандон ба муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва литсейю гимназияҳо ба тамоми минтақаҳои кишвар сафарбар шуданд.

Вобаста ба мақсади гузошташуда маводҳои тарғиботии зерин:

1500 адад диск, 3000 нусха ҳафтаномаи «Фановар», 2000 адад буклет ва 3000 адад тақвим (календар) омода карда шуда, ҳамаи маводҳо дастраси хатмкунандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва литсейю гимназияҳо гардонид шуданд.

Инчунин вобаста ба ин масъала раёсати донишгоҳ бо ду шабакаи телевизионии мамлакат шартнома ба имзо расонд, ки дар онҳо ҳамарӯза ролики тарғиботии донишгоҳ намоиш дода мешуд. Аз ҷумла, ролики мазкур дар шабакаи Муассисаи давлатии телевизиони “Тоҷикистон” ва Муассисаи давлатии телевизиони “Душанбе” аз 20-уми феврал то 15-уми апрели сори ҷорӣ пахш мешуд.

10.03.2018 дар донишгоҳ чорабини «Рӯзи дарҳои кушода» баргузор гардид, ки дар он 500 нафар хатмкунандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва литсейю гимназияҳои ш. Душанбе ташриф оварда, аз ихтисосҳои мавҷуда ва шарту шароити таҳсил маълумоти лозимиро дастрас намуданд ва бо маводҳои тарғиботию ташвиқоти таъмин гардиданд.

Аз ин лиҳоз, новобаста аз баъзе норасоӣҳои ҷойдошта, дастур дода мешавад:

омӯзгор ин на танҳо сабақдиҳанда, балки тарбиятгар низ мебошад, мутаасифона, бисёре аз устодони кафедраҳо дар давоми фаъолияти кориашон ягон маротиба мақолаҳои хусусиятҳои тарбиявӣ дошта нанаविштаанд, ки боиси нигаронӣ мебошад. Аз ин лиҳоз, аз мудирони кафедра талаб карда мешавад, ки тамоми омӯзгорони кафедраҳо баҳри иҷрои нақшаи сарбории омӯзгор чопи мақолаҳоро дар рӯзномаҳои даврӣ ва донишгоҳии “Фановар” ба роҳ монанд;

мудирони кафедра назорати ташкил ва гузаронидани дарсҳои кушоди тарбиявӣ, вохӯриҳо, мизҳои мудаввар, экскурсияҳоро ба ҷойҳои таърихӣ кишвар аз ҷониби кураторони гуруҳҳо ба роҳ монанд;

аз ҷониби мудирони кафедра нақшаи ташрифи кураторон ба хобгоҳи донишҷуён ташкил ва назорат карда шавад;

мудирони кафедраҳо иштироки тамоми омӯзгорони кафедраҳо дар чорабиниҳои донишгоҳӣ ва берун аз он таъмин ва назорат намояд.

Умуман, коллективи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дар ҳамаи самтҳои фаъолият пурсамар меҳнат намуда, донишгоҳ ба муваффақиятҳои калон ноил гардид.

Дар охир ба ҳамаи ҳайати профессорону омӯзгорон, кормандон барои меҳнати софдилона баҳри рушди донишгоҳ изҳори миннатдорӣ намуда, дар Соли нави мелодӣ ба ҳамаи Шумоён тансиҳатию бурдборӣ ва дар корҳоятон комёбиҳо орзумандам!